

Datum	Referens	Dnr
2013-10-07	BJ/OL	151/13

Utbildningsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Synpunkter på remissen Tid för undervisning, Ds 2013:50

Lärarnas Riksförbund har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter på rubricerad remisspromemoria.

Lärarnas Riksförbund *tillstyrker* inriktningen i de förslag som presenteras i remisspromemorian. Det är viktigt att en omfördelning av tid och energi görs till förmån för att öka kvaliteten i undervisningen och på faktiska stödinsatser, på bekostnad av mängden dokumentation. Lärarnas vardag underlättas om smärre åtgärder kan ges i klassrummet direkt, utan omvägen via utredning och åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammen har hittills vållat stora bekymmer ute på skolorna då rutinerna för dessa fungerat bristfälligt, samt att de positiva effekter som rimligen borde förknippas med införandet av åtgärdsprogram uteblivit.

Förbundet har *svårt att följa resonemangen* kring den tänkta arbetsgången om att åtgärdsprogram ska utarbetas *efter* det att signaler om överklaganden är att vänta. Att ett åtgärdsprogram ska kunna upprättas retroaktivt, så som formuleringarna på sidan 97 i promemorian antyder, är inte godtagbart ur ett verksamhetsmässigt eller juridiskt perspektiv. Här måste förslaget om överklagande tydligt ta sin utgångspunkt i rektors beslut om särskilt stöd. Det är viktigt att detta blir tydligt formulerat då intentionen i förslaget, enligt förbundets bedömning, kan få positiva effekter på lärarnas arbetssituation.

Lärarnas Riksförbund *önskar framföra följande synpunkter* att beakta till slutbetänkandet.

Förbundet anser att utformandet av åtgärdsprogram, i de fall de enligt förslaget ska utformas, uttryckligen bör åligga speciallärare och specialpedagoger. Dessa är specialister på området och de bör därför utgöra garantier för att kvaliteten upprätthålls i dokumentationen och insatserna. Detta innebär att tillgången på speciallärare måste säkras.

Utredaren föreslår att det första steget av stödinsatser ska ske i den ordinarie undervisningen. Det är en självklar uppgift för läraren att söka anpassa den ordinarie undervisningen så att den passar alla elever. Däremot är många

undervisningsgrupper i dag så stora och heterogena att detta inte låter sig göras. Detta utgör ytterligare en anledning för att tillgången på speciallärare måste säkras.

Rektor ges en viktig roll att fatta beslut huruvida särskilt stöd ska ges eller ej. Lärarnas Riksförbund har inget att invända mot detta. Däremot skärper det ytterligare behovet av att en rektor har god insikt i och erfarenhet av att vara verksam på just den skolform och för de årskurser som undervisningen avser. Det blir omöjligt att föra den typ av fördjupade pedagogiska resonemang med lärare utan att själv ha en gedigen och relevant erfarenhet.

De föreslagna åtgärderna för att förbättra lärarnas arbetssituation och i förlängningen undervisningen är dock inte tillräckliga. För att på lång sikt förbättra förutsättningarna för samtliga elever att klara skolans mål krävs mer än att rensa i kraven på dokumentation. Flera aktörer, däribland Skolverket, Statskontoret och Lärarnas Riksförbund, har påpekat att resursfördelningssystemet på kommunal nivå inte fungerar. Elever som av olika anledningar behöver mer stöd får inte detta i tillräcklig utsträckning. Skolan lever helt enkelt inte upp till det kompensatoriska uppdraget på systemnivå.

Då det handlar om strukturella brister krävs ett nationellt ansvarstagande både för skolans finansiering och för hur resursfördelningen ska se ut.

Med vänliga hälsningar
LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Bo Jansson
Ordförande

Olof Lundborg